

Jiří Nedoma

K sedmdesátinám akademika Jaroslava Kožešníka

Kybernetika, Vol. 13 (1977), No. 3, (173)--175

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/125046>

Terms of use:

© Institute of Information Theory and Automation AS CR, 1977

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library*
<http://project.dml.cz>

K sedmdesátinám akademika Jaroslava Kožešníka

V tomto roce 8. června oslaví vedoucí redaktor našeho časopisu akademik Jaroslav Kožešník, předseda ČSAV, své 70. narozeniny. Právem si při této příležitosti můžeme připomenout jeho velké zásluhy o rozvoj kybernetiky v Československu. Ve svých vědeckých pracích věnoval akademik Kožešník pozornost problematice stochastické teorie biologických a ekonomických konfigurací a teorii náhodných střetnutí. Zabýval se přitom především otázkami asymptotických stacionárních stavů v těchto případech. Jeho práce se vyznačuje jasnou formulací podstaty problému, oproštěné od vedlejších okolností, využitím adekvátního matematického popisu a aparátu při řešení položeného problému, který je řešen vyčerpávajícím způsobem. Tyto práce se proto stávají základ-

ními pracemi v uvedené problematice. Akademik Kožešník je publikoval v řadě článků v našich i zahraničních časopisech, zčásti též v časopise *Kybernetika*.

Akademik Kožešník se zajímal o kybernetiku dlouho před tím, než uveřejnil své vlastní výsledky, a to již v době, kdy se začínala konstituovat jako nový vědní obor. Již v r. 1956 stál akademik Kožešník při vzniku *Kybernetické komise*, která sdružila zájemce o kybernetiku a stala se později v r. 1966 základem *Čs. kybernetické společnosti při ČSAV*.

Založením a vybudováním Ústavu teorie informace a automatizace ČSAV vytvořil akademik Kožešník podmínky pro rozvoj základního výzkumu především v oblasti pravděpodobnostních aspektů kybernetiky a teoretických základů technické kybernetiky.

Pod jeho vedením ústav za svého téměř dvacetiletého trvání dosáhl řady vědeckých úspěchů a stal se naším předním pracovištěm v uvedených oblastech. Je to ostatně patrné i z řady článků, publikovaných pracovníky ústavu v časopise *Kybernetika*. Soustavnou péčí o odbornou úroveň tohoto časopisu a ovlivňováním jeho zaměření vtiskl akademik Kožešník časopisu *Kybernetika* jeho dnešní tvářnost.

Hlavní těžiště vědecké tvůrčí práce akademika Kožešníka leží v oblasti technické dynamiky, pevnosti a pružnosti, teorie podobnosti a dalších příbuzných oborů, jak o tom svědčí nejen články, obsahující původní výsledky akademika Kožešníka, ale i řada knih, věnovaných této tematice. Přirozeně se tedy nabízí otázka, kde hledat příčiny jeho zájmu o kybernetiku? Myslím, že je jich několik. Spočívají především v rozsáhlých a hlubokých znalostech odborných, které nejsou úzce specializovány jen na uvedené obory technické. Jsou dále dány jeho odbornými předpoklady a zkušenostmi v aplikacích matematiky. A vycházejí konečně i z jeho živého všestranného zájmu o rozvoj vědy, o progresivní obory bádání, a to zvláště v těch směrech, kde se dá očekávat využití vědeckých výsledků v denním životě. Myslím, že právě tento pohled na vědu, nejen jako nástroj poznání, ale právě jako nástroj pro rozvoj společnosti ve všech oblastech, technických i společenských, je pro akademika Kožešníka charakteristický. Z tohoto pohledu vychází i při řešení zásadních otázek rozvoje Československé akademie věd. Akademik Kožešník se stal jejím předsedou v roce 1970. Jestliže Československá akademie věd jako celek je dnes frontou vědeckých i ostatních pracovníků přispívajících k obohacování světové vědy i k plnění významných úkolů základního výzkumu pro potřeby naší socialistické společnosti, pak je to především zásluhou akademika Kožešníka, jeho moudrého a realistického přístupu k řešení náležitých otázek, jeho nezměrného úsilí, energie, ale i jeho osobní obětavosti. Akademik Kožešník patří k těm vědcům, kteří dovedou skloubit tvůrčí vědeckou práci s řešením organizačních úkolů. Právem mu náleží vysoké ocenění, kterého se mu dostalo u nás i v zahraničí. Dvakrát mu byla udělena státní cena *Kl. Gottwalda* (1959 a 1967), je nositelem *Řádu práce* (1962), čestného titulu *hrdina socialistické práce* (1972), *Řádu Vítězného února* (1973) a nositelem *sovětského Řádu Rudého praporu práce* (1977). Vedle řady dalších zahraničních vyznamenání je členem *Akademie věd SSSR*, *Polské akademie věd*, *Akademie věd NDR*, *Bulharské akademie věd* a *Mongolské akademie věd*. Je členem mezinárodní *astronautické akademie* a dalších zahraničních vědeckých společností.

Akademik Kožešník se dožívá svých sedmdesátin v pilné práci odborné i vědecko-organizační, připravuje do tisku další své vědecké knižní publikace. Přejeme mu mnoho zdraví a tvůrčích sil do dalších let.

175

Jiří NEDOMA
předseda
Čs. kybernetické společnosti při ČSAV